



№ 34.

Warszawa, d. 22 sierpnia 1925 r.

№ 34.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Warszawa, Krak.-Przedmieście 5 m. 4, tel. 114-26. Adres telegr.: „Metalowcy—Warszawa“.

Prenumerata wynosi wraz z przesyłką w kraju: Złp. 4 kwartalnie. Nr. pojedynczy gr. 40.
Członkowie Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych otrzymują „PRZEMYSŁ METALOWY” bezpłatnie.

**SZWEDZKIE
ŁOŻYSKA
KULKOWE**

S K F

**Warszawa
Kopernika 13
Telefon 12-14**

339

STRAJK ROBOTNIKÓW METALOWYCH W WARSZAWIE.

Strajk robotników w fabrykach metalowych w Warszawie rozpoczął się w fabryce „Lilpop, Rau i Loewenstein” d. 29 lipca r. b., a w dwa dni później przystąpili do strajku robotnicy Warszawskiej Sp. Akc. Budowy Parowozów. W dniu 14 b. m. strajk ogarnął znaczną większość fabryk metalowych warszawskich i jako strajk ogólny trwa już tydzień. Rokowania pomiędzy Oddziałem Warszawskim Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych a Związkami Zawodowymi robotników w celu zlikwidowania strajku, nawiązane przy pośrednictwie ministerstwa pracy i opieki społecznej, są jeszcze w toku. Wobec wielkiej rozbieżności pomiędzy żądaniami Związków Zawodowych a ostateczną propozycją przemysłowców, ministerstwo pracy i opieki społecznej zaproponowało w dniu 19 b. m. warunki ugody, które, przyjęte na usilne nalegania rządu przez przemysłowców w zasadzie, z zastrzeżeniem niektórych poprawek redakcyjnych, mają ulec rozważaniu przez związki robotnicze.

REGLAMENTACJA PRZYWOZU.

Dnia 14 b. m. w gmachu ministerstwa przemysłu i handlu odbyła się konferencja z udziałem przedstawicieli izb handlowych oraz organizacji społeczno-zawodowych celem ustalenia technicznych warunków wprowadzenia w życie zasady reglamentacji przywozu. Konferencja ta zwołana została na skutek rozporządzenia o wprowadzeniu pozwoleń na przywóz towarów z zagranicy („Dz. Ust.” Nr. 80 lub „Przem. Metal.” Nr. 33), objętych zakazem przywozu. Wykaz tych towarów podany był w „Dz. Ust.” Nr. 61 („Przem. Met.” Nr. 26) oraz w Nr. 69 („Przem. Met.” Nr. 29). Do końca roku bieżącego dozwolony będzie przywóz towarów, objętych zakazem, tylko w ramach kontyngentu, ustalonego przez ministerstwo przemysłu i handlu dla poszczególnych krajów eksportujących towary do Polski.

Za podstawę do obliczenia kontyngentu jest wzięta zasada, że przywóz w r. 1925 nie powinien przewyższać przywozu w r. 1924, a więc od przywozu towarów w roku 1924, według odpowiednich pozycji taryfy celnej, będzie potrącony przywóz tychże towarów w roku obecnym do dnia 1 września r. b. według danych departamentu ceł i różnica dla każdej grupy towarów będzie kontyngentem, w ramach którego przywóz będzie dozwolony do końca r. b. na podstawie zezwoleń ministra przemysłu i handlu, zakwalifikowanych do wydania przez komisję centralną przywozu po uprzednim otrzymaniu opinii od izb handlowo-przemysłowych, względnie podanych niżej organizacji zawodowych z tych dzielnic, gdzie izby handlowo-przemysłowe nie egzystują.

Do dnia 25 b. m. importerzy w b. dzielnicach austr. i pruskiej winni nadesłać podania do izb handlowych, zaś na terenie b. Kongresówki — do Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów (dla artykułów przemysłu metalowego za pośrednictwem Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych), do Stow. Kupców Polskich w Warszawie i Centrali Związku Kupców, o udzielenie zezwolenia na przywóz towarów, oddzielnie na wrzesień, październik, listopad i grudzień r. b. Podania należy adresować na imię ministerstwa przemysłu i handlu; i zaopatrzyć je w następujące dane: 1) wymienić odpowiednią pozycję taryfy celnej, 2) wagę, 3) wartość towarów importowanych, 4) pochodzenie towaru, 5) komorę celną, przez którą przejedzie towar. Pożądane jest dołączenie faktury. Do podania należy załączyć znaczek stemplowy za 2 zł. oraz 10 zł. w gotówce dla pokrycia kosztów manipulacyjnych. Przy wydaniu zezwolenia ministerstwo przemysłu i handlu pobierać będzie 4 pro mille od wartości towarów.

Podania, złożone w izbach handlowych, względnie w wymienionych organizacjach, zostaną zaopatrzone w odpowiednie opinie i skierowane do Centralnej

Komisji Przywozu, składającej się z 18 członków, a mianowicie: 9 przedstawicieli izb handlowych, 3 delegatów Centralnego Związku P. P. G. H. i F., 3 ze Stow. Kupców Polskich w Warszawie, 3 — z Centrali Związku Kupców w Warszawie. Komisja ta zbierze się 3 września r. b. i rozpatrzy złożone podania w ramach kontyngentu, oznaczonego przez ministerstwo przemysłu i handlu, celem ustalenia ilości dla poszczególnych importerów.

Wnioski Centralnej Komisji Przywozu będą materiałem przy wydawaniu pozwoleń przywozowych i przydzielaniu walut przez Bank Polski.

Podajemy poniżej wzór podania oraz wskazówki dla fabryk, które zamówiły lub zamierzają zamówić za granicą towary, objęte zakazem przywozu (Dz. Ust. Nr. 61 i 69).

Wzór podania.

Do Pana Ministra Przemysłu i Handlu
w Warszawie.

Firmy
w.....

PODANIE.

W związku z zakazem przywozu towarów w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1925 r. (D. U. R. P. N. 80 poz. 553) prosimy Pana Ministra o udzielenie zezwolenia na przywóz towarów..... objętych pozycją..... punktem literą..... taryfy celnej.

Pochodzenie	Waga	Wartość	Komora celna	Okres spodziewanego wwozu
1	2	3	4	5
np. Stany Zjednoczone			A.	
Francja			B.	
i t. p.			A.	
			B.	

Uwagi. 1. Na każdą pozycję, ew. punkt lub literę taryfy celnej według wykazu towarów, umieszczonych w rozporządzeniach rady ministrów w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów z dnia 17. VI. 1925 r. (D. U. N. 61 poz. 430) i dn. 11. VII. 1925 r. (D. U. N. 69 poz. 486)*) należy złożyć oddzielne podanie.

2. Podanie składać należy na przywóz spodziewany do końca roku bieżącego ze specjalnym podkreśleniem przywozu sezonowego, oczekiwanego w miesiącach wrześnie i październiku (rubryka 5-ta wzoru—Grupa A.). Przywóz zaś w listopadzie i grudniu wyodrębnić należy w grupie B.

4. Do każdego podania załączyć należy, oprócz opłaty manipulacyjnej w wysokości 10 zł. od każdego podania, zgodnie z uchwałą narady w ministerstwie przemysłu i handlu, i 2 zł. opłaty stempowej, fakturę lub fakturę pro forma ewentualnie inne dokumenty, które mogą stwierdzić konieczność przywozu żądanej ilości towaru np. odpisy umów, kontraktów, zamówień, kwitów celnych z 1924 r., odnośnej korespondencji i t. d.

ROBOTY WZBRONIONE ROBOTNIKOM MŁODOCIANYM I Kobietom.

W № 81 „Dz. Ust.“ z r. b. zostało ogłoszone rozporządzenie ministra pracy i opieki społecznej z dnia

29 lipca 1925 r. o spisie robót wzbronionych młodocianym i kobietom.

Ze spisu tego podajemy tylko te punkty, które dotyczą lub mogą dotyczyć przemysłu metalowego.

I. Spis robót wzbronionych młodocianym.

6. Obsługa pieców metalurgicznych z wyjątkiem lżejszych robót pomocniczych i roboty w walcowniach na gorąco.

7. Obsługa transmisji (smarowanie i czyszczenie ich, naprawa, scalanie, przesywanie, nakładanie i zrzucanie pasów, lin i t. p.).

8. Obsługa dźwigów fabrycznych i towarowych z wyjątkiem smarowania.

9. Obsługa kotłów parowych z wyjątkiem robót przy czyszczeniu kotłów ostudzonych.

10. Obsługa silników z wyjątkiem smarowania.

11. Obsługa urządzeń elektrycznych i przewodów elektrycznych ponad 240 wolt prądu stałego lub zmiennego.

12. Roboty przy piłach tarczowych i taśmowych oraz maszynach o ręcznym posuwie materiału.

14. Roboty związane z produkcją i stosowaniem ołowiu oraz wszelkich związków ołowiowych.

16. Roboty przy stosowaniu rtęci i jej związków.

24. Roboty pod wodą: w kesonach, przy reperaturacji okrętów, przy zanurzaniu się do wody jako nurkowie.

25. Roboty na kolejach, dotyczące bezpośrednio służby ruchu, prowadzenie samochodów, praca pilotów i mechaników w lotnictwie, praca na okrętach i statkach jako węglarze i palacze.

26. Rozbieranie budowli i rusztowań, oraz roboty dachowe, o ile nie są zastosowane odpowiednie zabezpieczenia ochronne.

29. Dźwiganie i przenoszenie ciężarów, przekraczających 30 kg., a dla młodocianych płci żeńskiej 20 kg.

II. Spis robót wzbronionych kobietom.

Roboty bezpośrednio związane z produkcją w hutach metalurgicznych, walcowniach, odlewniach, kuźniach.

7. Obsługa transmisji w ruchu (smarowanie i czyszczenie ich, naprawa, scalanie, przesywanie, nakładanie i zrzucanie pasów, lin, łańcuchów i t. p.)

8. Obsługa dźwigów fabrycznych i towarowych.

9. Obsługa kotłów parowych.

10. Obsługa silników ponad 1 MK.

11. Roboty przy piłach tarczowych i taśmowych oraz maszynach o ręcznym posuwie materiału.

13. Roboty związane z produkcją i stosowaniem ołowiu oraz wszelkich związków ołowiowych.

15. Roboty przy stosowaniu rtęci i jej związków.

18. Przenoszenie materiałów przy robotach budowlanych po rusztowaniach i na piętra.

19. Dźwiganie i przenoszenie ciężarów przekraczających 30 kilogramów.

§ 2-gi rozporządzenia łagodzi zakaz robót, wymienionych w p. 16 działu I i w p. 15 działu II w ten sposób, że minister pracy i o. s. ma prawo zezwolenia na zatrudnianie temi robotami młodocianych i kobiet w takich zakładach pracy, w których zastosowane zostały dostateczne zabezpieczenia i środki ochronne.

§ 3-ci nadaje ministrowi pracy i o. s. prawo zezwolenia na zatrudnianie młodocianych robotami wymienionymi w dziale I w celu odbycia nauki zawodowej. Minister wydaje zezwolenie po zasięgnięciu opinii organizacyj zawodowych pracodawców i pracowników.

WIADOMOŚCI O POLSKIM PRZEMYSŁE METALOWYM W PRASIE ZAGRANICZNEJ.

Wychodzący w Atenach dziennik grecki „Vradini“ zamieścił dnia 29 lipca r. b. sympatyczny artykuł o polskim przemyśle metalowym, zaznaczając pracę Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych nad jego rozwojem. W dalszym ciągu artykułu, podany jest krótki opis jednego z najstarszych (Tow. Akc. H. Cegielski) i jednego z najnowszych („Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce“) przedsiębiorstw polskiego przemysłu metalowego.

MIEDZYNARODOWY POKAZ WELOCYPEDÓW I MOTOCYKLI.

Jedenasty doroczny pokaz międzynarodowy welocypedów i motocykli, organizowany i popierany

*) Patrz „P. M.“ № 26 i 29.

przez Brytyjski Związek wytwórców i sprzedawców welocypedów i motocykli, odbędzie się w Londynie, w Olympji, w dniach od 21 do 26 września 1925 r. O szczegóły pokazu i warunki uczestnictwa należy zwracać się do Sekretarza pod adresem: „*The Towers*“, *Warwick Road, Coventry, England*.

Polski Związek Przemysłowców Metalowych otrzymał na ten pokaz zaproszenie i kartę wstępu.

WYSTAWA WYNALAZKÓW I WYSTAWA SPIRYTUSOWA.

W dniach od 13 do 27 września r. b. odbędą się na terenie Targu Poznańskiego w Poznaniu dwie wystawy: wystawa wynalazków i wystawa spirytusowa. W tej drugiej będzie uwidaczniony dział techniczny zastosowań spirytusu. Wiadomości szczegółowych o tych wystawach udziela komitet popierania technicznych zastosowań spirytusu przy sekcji przemysłowej Polskiego Towarzystwa Chemicznego w Warszawie, ul. Królewska 8 m. 1, tel. 30-95.

RYNEK TOWAROWY NA SUROWCE I ARTYKUŁY TECHNICZNE DLA PRZEMYSŁU METALOWEGO.

Ceny hurtowe na surowce i artykuły techniczne dla przemysłu metalowego w dniu 21 sierpnia r. 1925 w złotych (pg. danych S. A. „Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi“).

a) za 1 tonę franco wagon stacja załadowania:	
Surówka odlewnicza „Chlewiska“ na węglu drzewnym	Zł. gr. 147.—
Surówka odlewnicza „Stąporków“ (loco huta)	
№ 0	156.—
„ 1	147.—
„ 2	143.—
„ 3	138.—
Surówka odlewnicza Ostrowiecka	
№ 0	149.—
„ 1	147.—
„ 2	—
Surówka odlewnicza Witkowiecka	
№ 1 (ocłona)	160.—
Złom żeliwny (fragment lany)	—
Żelazo handlowe krajowe	200.—
Bednarka gorąco walcowana	235.—
Bednarka zimno walcowana	405.—

Walcówka (druć okrągły od 5½ do 13 mm., kwadratowy od 5¼ do 8 mm.)	265.—
Blacha (cena zasadnicza)	270.—
Koks karwiński	40.—
Koks górnoląski twardy	28.85
„ „ miękki	28.85
Węgiel kowalski myty cieszyński	40.—
„ górnoląski gruby	24.60
Węgiel dąbrowski gruby	23.20
Cegła ogniotrwała normalna (za sztukę gr. 15)	56.—
„ „ kopolakowa	60.—

Ceny metali według notowań giełdy londyńskiej w dn. 21. VIII. 25 r. w złotych po kursie dnia za tonne metr

Aluminium	3115	Miedź standard	1576
Antymon	1744	Ołów miękki	897
Cyna standard	6404	Nikiel	4112
Cynk hutniczy	963	Rtęć	10426
Miedź elektrolityczna	1719	Srebro za 1 kg.	104

Tendencja spokojna

NOTATKI.

Za przykładem Bismarcka. Bismarck sfalszował tak zwana „emską depezę“, pan J. M. B. w artykule wstępnym w N. 223 „Robotnika“ sfalszował najniższą stawkę płacy robotnika metalowego w Warszawie, podając ją jako najwyższą, i na tym fałszu oparł swój atak na przemysłowców.

Artykuł p. J. M. B. jest oszczerstwem, przeznaczonem na wywóz zagranicę. W stosunkach krajowych kłamstwo w nim zawarte będzie miało ten skutek, że robotnik-metalowiec, który wszak wie dobrze, ile zarabia, pomyśli sobie: „jak on też bezczelnie żże, ten nasz kochany „Robotnik“! Jeżeli wszystko, co pisze, jest taką prawdą, jak to, co pisze o nas, to mu nic wierzyć nie można“.

Scistość kronikarska wymaga zaznaczenia, że w poprzednim numerze „Robotnika“ (N. 222) podane jest całkiem rzeczowe i uczciwe sprawozdanie z rokowań w sprawie rozpoczętego strajku. Wysokość stawek minimalnych, tam podana, jest najlepszym dowodem, że p. J. M. B. popełnił swe fałszerstwo świadomie.

KUPUJEMY

wszelkie ilości blachy cienkiej (Feinblech) 2-3 mm. grubości tylko w partjach wagonowych. Oferty wraz z podaniem wymiarów, należy przesyłać do Przedstawicielstwa Agencji Wschodniej w Gdańsku, HUNDEGASSE 104.

Tow. Akc. J. JOHN w Łodzi

WYRABIA JAKO SPECJALNOŚĆ:

Transmisje i części transmisyjne; **Koła** zębate; **Naprężacze** pasów i t. p. Konstrukcja lekka i solidna; wykonanie wzorowe; minimalne zużycie siły i smarów. Dostawa normalnych części z zapasu.

Tokarki szybkotnące, konstrukcji nowoczesnej wykonane najdokładniej, o wysokości kół 150, 230 i 300 mm i długości toku do 3 metrów. Łby rewolwerowe, lunety, uchwyty samocentrujące. **Imadła** równoległe o szerokości szerek 100 mm.

Wiertarki słupowe 32 i 40 mm.

Kalandry wszelkiego rodzaju dla przemysłu włókienniczego i papierniczego jak: rolkowe, frykcyjne, wodne, matowe, **finiszowe** prasy nieckowe (Muldenpressen). Wykonanie pierwszorzędne, w niczem nieustępujące najdroższym zagranicznym kalandrom. Około 200 kalandrów w ruchu. **Reparacja** walców, obtaczanie, szlifowanie i obijanie bawełną, jutą lub papierem.

Śruby z nakrętkami wszelkiego rodzaju.

Kotły żeliwne oryg. Strebel'a do ogrzewań centralnych.

Ruszty ekonomiczne podług własnego systemu i **odlewy** według nadesłanych modeli lub rysunków.

Własne biura sprzedaży:

WARSAWA	LWÓW	KRAKÓW	POZNAŃ	KATOWICE	LUBLIN	GDAŃSK
Jerozolimska 51	Zyblikiewicza 39	Basztowa 24	Cieszkowskiego 8.	Batorego 4	Krak.-Przedm. 58	Schüsseldamm 62

Aparaty do spawania:

Tow. Akc. „Perun”, Warszawa.
Biuro: Wspólna 59, tel. 89-34.
Fabryka: Grochowska № 52,
tel. 201-16.

Armatura na parę i wodę:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Beczki żelazne:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Druty wszelkiego rodzaju:

Dąbrowski Przemysł Druciany B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej.

Dźwigniki—Łańcuchy:

Bracia Jenike, inż., Warszawa, Aleja Jerozolimska 20 tel.: 29-64 i 220-00.

• Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

• Warsz. Fabr. Masz. windowych „Siła”, Chłodna 5, tel. 47-78.

Garnki i przewody rurowe:

Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Garbarskie maszyny:

B-cia Steinberg i Sp. w Warszawie, Wronia 80.

Gryzarki:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Gryzarki uniwersalne:

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Gwoździarki i ciągarki:

B-cia Steinberg i Sp. w Warszawie, Wronia 80.

Imadła:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Imadła ślusarskie kute:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Kalandry:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Konstrukcje żelazne:

Inż. Gniazdowski i Janiszewski Sp. Akc. w Lublinie.

Konstrukcje żelazne:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Konstrukcje żelazne:

Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

* Spółka Akcyjna Budowy Kotłów Parowych i Maszyn. „W. Fitzner i K. Gamper” w Sosnowcu.

Konstrukcje żelazne, schody, ciepłarnie:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Koła wozowe o obręczach prasą nasadzanych:

Fabryka Kół i Wozów M. Margulies Płock.

Kotły parowe:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Kuto lane odlewy:

Inż. Gniazdowski Janiszewski, Sp. Akc. w Lublinie.

Kuźnie polowe:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Liny stalowe—Drut stalowy:

Bracia Jenike, inż., Warszawa, Aleja Jerozolimska 20 tel.: 29-64 i 220-00.

Lokomobile przemysłowe:

Nitsche i S-ka, Fabryka Maszyn w Poznaniu.

Łańcuchy elektryczne spawane i patentowane (Victor) do celów gospodarczych i technicznych:

Dąbrowski Przemysł Druciany B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej.

Łańcuchy rolkowe:

Do samochodów ciężarowych, osobowych i motocyklowych. Łańcuchy Galla do transmisji i przegubowe, Fabryka St. Kubiak, Warszawa, Hrubieszowska 9 tel. 75-44.

Łańcuchy „Galla”:

Transmisyjne, ciężarowe i rolkowe wszelkich wymiarów. Bracia Mencil, Fabryka Wyrobów Żelaznych, Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 3, tel. 13-83.

Maszyny rolnicze:

Nitsche i S-ka, Fabryka Maszyn w Poznaniu.

Młocarnie szerokomłotne syst. „Jaehne”:

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

Maszyny ceglarskie:

B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

Narzędzia do obróbki metali:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Nity blacharskie saskie:

Dąbrowski Przemysł Druciany B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej.

Obrobiarki do metali i drzewa:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Odlewy żelazne:

Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Odlewnie żelaza:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Odlewnie żelaza i metali:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

* B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

Okna żelazne:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

* Krawczyk i S-ka w Zawierciu.

Okna żelazne i drewniane:

z własnym okuciem fabrycznym: Jan Broda, Toruń.

Okucia budowlane i meblowe:

Jan Broda, Toruń.

Pędnie:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Krawczyk i S-ka w Zawierciu.

* B-cia Steinberg i S-ka, w Warszawie Wronia 80.

* B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

* Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Piece żelazne syst. powolnego spalania:

Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Pompy:

Brandel, Witoszyński i S-ka, Grochowska 37.

Prasy ekscentryczne, frykcyjne i balansowe:

B-cia Steinberg i Sp. w Warszawie, Wronia 80.

Prasy, tłoczkarki cierne, mimośrodowe i balansowe:

B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

Prasy mimośrodowe:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Sikawki i narzędzia ogniowe:

Bracia Mencil, Fabryka Wyrobów Żelaznych i Sikawek. Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 3, tel. 13-83.

Sprężyny do mebli:

Dąbrowski Przemysł Druciany B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej.

Śruby, nakrętki, nity:

Bartelmuss i Suchy, Bielsko (Śląsk).

Śruby:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Strugarki:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Suwnice:

Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Suwnice (kran) mostowe, przesuwne, dźwigi pionowe-elektryczne, transmisyjne, ręczne:

Inż. Gniazdowski i Janiszewski, Sp. Akc. w Lublinie.

* Bracia Jenike, inż. Warszawa, Aleja Jerozolimska 20 tel.: 29-64 i 220-00.

* Warsz. Fabr. Masz. windowych „Siła”, Chłodna 5, tel. 47-78.

Taczki żelazne 75 i 100 litr. pojemności:

Jan Broda, Toruń.

Tokarki:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Traki i wszelkie obrabiarki do drzewa:

„Unia” Zjednoczone Fabryki Maszyn Tow. Akc. Oddział: C. Blumwe i Syn, Bydgoszcz-Wilczak.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Turbiny wodne syst. Francis'a o wysokim współczynniku pożytecznego działania

L. Warwasiński, J. Wojakowski i Sp. Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza w Noworadomsku.

Urządzenie do motorów na gaz ssany (generatory):

Eberhard, Wolskii S-ka, Szara 12.

Wagony wąskotorowe osobowe i towarowe:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

* Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Walce żeliwne utwardzone:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Wialnie do czyszczenia zboża:

Fabryka Maszyn Rolniczych M. Margulies Płock.

Wiertarnie kolumnowe szybkie:

Najnowsze typu. L. Warwasiński, J. Wojakowski i Sp. Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza w Noworadomsku.

* Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Wiertarki:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

WYDAWCA: W imieniu Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych: Dyrektor Zarządzający inż. S. J. Okolski.

REDAKTOR inż. Maurycy Chorzewski.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona złp. 180; pół strony złp. 100; 1/4 strony złp. 60; 1/8 strony złp. 40;

Drobne ogłoszenia: tekst 3 wierszowy 30 zł. kwartalnic; za każdy wiersz dodatkowy 5 zł. kw.

Członkowie Związku zamawiający ogłoszenia bezpośrednio, otrzymują stosowny rabat.